

บทที่ 1

บทบาทสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ลำปาง กับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นชาติมีเอกลักษณ์และวัฒนธรรม เป็นมรดกของชาติที่สืบทอดกันมาช้านาน วัฒนธรรมเป็นแบบแผนการปฏิบัติและการแสดงออกความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ของคนในสังคมที่ชาวซึ่ง และยึดถือร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชีวิตและคุณภาพของคนในสังคมนั้น

การส่งเสริมเรื่องวัฒนธรรมไทยมีปรากฏเป็นหลักฐานอย่างเป็นทางการ มาตั้งแต่ครั้งสมัย จอมพล ป.พิบูลสงคราม โดยมีการก่อตั้งกระทรวงวัฒนธรรมขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2495 มีนโยบายมุ่งเน้นความเป็นชาตินิยมอย่างสูง และอาจถือเป็นยุคของการรณรงค์เรื่องวัฒนธรรมเป็นยุคแรก จากนั้นความผันผวนทางการเมืองทำให้มีการเน้นนโยบายที่แตกต่างกันของผู้นำประเทศเรื่อยมาจนกระทั่งสมัยของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เริ่มเล็งเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมอีกครั้ง และได้ก่อตั้งสำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการขึ้นมาดูแลรับผิดชอบเรื่องดังกล่าว ในปี พ.ศ.2522 จากนั้นงานวัฒนธรรมก็เป็นที่เด่นชัดขึ้น โดยได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้อย่างชัดเจน (กระทรวงศึกษาธิการสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ 2537)

มีผู้กล่าวไว้ว่า 'เมื่อใดก็ตามที่มีการรณรงค์ต่อสังคม ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่าสังคมนั้นกำลังประสบปัญหา หรือตกอยู่ในภาวะวิกฤติและกำลังหาทางออกอย่างยี่ง' คำกล่าวนี้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่วัฒนธรรมไทยกำลังตกอยู่ในภาวะวิกฤติ จากการพัฒนาประเทศในช่วง 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมา ที่ให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคเกษตรกรรม อันส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและความสับสนในเรื่องจิตสำนึกและค่านิยม เกิดความขัดแย้งระหว่างบทบาทหน้าที่ของบุคคลากรในสถาบันต่าง ๆ การใช้จ่ายเงินและอิทธิพลเป็นพื้นฐานทางการเมือง ทำให้ขาดแนวทางที่เป็นธรรมด้านจิตใจ ทำให้คนไทยออกห่างจากความเชื่อทางศาสนา ซึ่งเคยเป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคนไทยซึ่งเป็นเมืองพุทธ จน

เกิดเป็นยุคของความเสื่อมทรามทางศีลธรรมและจริยธรรมอย่างน่าวิตก ดังจะเห็นจากข่าวอาชญากรรมที่สะท้อนตามหน้าหนังสือพิมพ์ไทยปัจจุบัน

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2537 : 1-4) ก็ได้กล่าวถึงวิกฤตการณ์ทางวัฒนธรรม ที่มีปัญหากระทบอย่างกว้างขวางต่อการพัฒนาบุคคลและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คือปัญหาที่คนในสังคมเล็งเห็น ความสำคัญทางวัตถุนิยมมากกว่าความสำคัญในความเป็นมนุษย์(Human centred) เช่นการยอมขายลูกสาวไปเป็นโสเภณีเพื่อผลตอบแทนในการดำรงชีวิต ปัญหาของคนในชนบทที่มีฐานะทางสังคมเสียเปรียบในเรื่องเศรษฐกิจและสังคมขาดหลักยึดในชีวิตกลายเป็นคนสับสนทางวัฒนธรรม ทำให้ เกิดปัญหาเรื่องการสูญเสียความภูมิใจในพื้นฐานทางวัฒนธรรม เรื่องภูมิใจปัญญาความเชื่อมั่นในตนเอง เช่นคนชนบทที่เคยยอมรับการพัฒนาและสืบทอดทางวัฒนธรรมกันมาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น กลับถูกดูแคลนว่าล้าหลังและป่าเถื่อน เนื่องจากการไหลของ 'วัฒนธรรมกรุงเทพ' จนเป็นเหตุให้วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมหลายอย่างต้องสูญเสียไปอย่างน่าเสียดาย สุดท้ายปัญหาที่ตามมาคือปัญหาการใช้ทรัพยากรของคนในสังคมนั้นอย่างไม่ยับยั้ง เนื่องจาก ค่านิยมเอาเปรียบธรรมชาติ จนทำให้ระบบนิเวศวิทยาเสียสมดุลจนกลายเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมกันในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์ สรุป สภาพและปัญหาวัฒนธรรม จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวง ศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงเรื่องของการขาดการยอมรับภูมิปัญญาชาวบ้านว่า การปกครองประเทศ โดยการรวมอำนาจทุกแห่งทุกมุมไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้ “วัฒนธรรมกรุงเทพ ฯ หรือวัฒนธรรมเมืองหลวง” ซึ่งรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาผสมผสาน มีอิทธิพลแผ่กระจายครอบคลุมไปทั่วประเทศ ส่งผลให้ความเป็นตัวของตัวเอง และความมีศักดิ์ศรี ความภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีมาครั้งอดีต หักหัวเมืองฝ่ายเหนือ ฝ่ายใต้และอีสานได้ถดถอยเหือดหายไปทุกขณะ วัฒนธรรมชาวบ้าน ภูมิปัญญาชาวบ้านที่เคยพัฒนาขึ้นมาใช้ให้เหมาะสมแก่สภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่นอันแสดงออกมา ในรูปภาพ ชนบทธรรมเนียม ประเพณี การละเล่นและวิธีการกินอยู่ ถูกดูแคลนว่าโง่งป่าเถื่อน ไม่เท่าเทียมกับวัฒนธรรมจากเมืองกรุง ชาวบ้านในส่วนภูมิภาคได้รับอิทธิพลหลายรูปแบบโดยเฉพาะการศึกษาและสื่อมวลชน ให้สูญเสียความภูมิใจในพื้นที่วัฒนธรรมของตนเอง หมดความภูมิใจใน ถิ่นกำเนิดและรกรากวัฒนธรรมของตน ซึ่งเท่ากับเราได้สูญเสียจิตวิญญาณบนพื้นฐานที่บรรพบุรุษสั่งสมกันไว้ ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม คนจำนวนมากเหล่านี้เป็นมหาชนของประเทศ ที่มีสภาพไม่เป็นตัวของตัวเองอีกต่อไป แต่ได้รับเอาวัฒนธรรมส่วนกลาง โดยปราศจากความรู้ความเข้าใจ อย่างถ่องแท้มาเป็นบรรทัดฐานในชีวิตประจำวันของตนเอง

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงได้วางกรอบและทิศทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาภูมิปัญญาชาวบ้านไว้ในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 7 นี้ว่า จะมีการส่งเสริมให้รัฐ และประชาชนเห็นคุณค่า และร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่นเพื่อ สร้างความเข้าใจและมั่นใจแก่ประชาชนในการปรับตัวและตอบสนองต่อกระแสวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่มีอิทธิพล โดยวิธีการเผยแพร่ให้ความรู้และเน้นการทำความเข้าใจ คุณค่าของวัฒนธรรมทั้งของเราเองและ วัฒนธรรมอื่นอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ยังปรับปรุงการศึกษา ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับ รากฐานของ วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยบรรจุเนื้อหาทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านไว้เป็นสาระในการ เรียนรู้ทุกระดับ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความภูมิใจ ในมรดกทางความคิด และวัฒนธรรมที่เป็น รากเหง้าของประชาชน เพื่อให้เกิดการยอมรับและสืบทอดอย่างเหมาะสม

สภาวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง ได้แถลงในหนังสือของสภาวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง เกี่ยวกับความ สำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นเครื่องบ่งชี้ความดี ความงาม ความจริงในวิถีชีวิต มนุษย์ ปรากฏอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ และได้สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป ตลอด จนถึงสิ่งที่ มนุษย์ได้ปรับปรุงสร้างสรรค์ขึ้นในชีวิตประจำวัน

เมื่อมองโดยภาพรวมแล้ว วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตและวิถีการคิดของมนุษย์ คนในชุมชนท้องถิ่น แต่ ละแห่ง มีสิทธิโดยชอบที่จะเป็นเจ้าของวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา หรือปรากฏอยู่ในชุมชนนั้น ๆ และ มีเสรีภาพอย่างเต็มที่ที่จะเดินไปตามแนวทางวัฒนธรรมที่สืบทอดติดต่อกันมา ถ้าหากปราศจากการ แทรกแซงจากวัฒนธรรมและค่านิยมภายนอก

วัฒนธรรมซึ่งเป็นวิถีชีวิต และวิถีการคิดของชุมชนแต่ละแห่ง มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่น กับ ระบบเศรษฐกิจของชุมชน ในอดีตชุมชนแต่ละแห่งมีระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงชีพ ระบบการค้าในรูปแบบ ของการให้เงินตรายังไม่มียุทธศาสตร์ การผลิตในภาคเกษตรมีจำกัด ชาวนาปลูกข้าวไว้กินเป็นส่วน ใหญ่ สิ่งของเครื่องใช้ปัจจัยสี่ สามารถหาได้ในท้องถิ่นของตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยอาศัย ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวิถีชีวิตไม่เร่งรีบ ค่านิยม แนวคิดความเชื่อ แนวทางการดำรงชีวิต เป็นไปโดยไม่ ต้องถูกบังคับด้วยเวลา มีความสงบร่มเย็น มีความนับถือตนเอง มีความสุขอยู่ใน สังคมและชุมชนของ ตนเอง

สามสิบกว่าปี นับจากมีการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแนวทาง การพัฒนาในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและเสรีนิยม อย่างเต็มที่ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจาก กระแส

แนวคิดและค่านิยมจากสังคมตะวันตกมากที่สุด ไม่มีครั้งใดที่สังคมไทยจะรับเอากระแสวัฒนธรรมจากตะวันตกได้มากเท่าครั้งนี้ ดังนั้นสิ่งที่เราเห็นในสังคมปัจจุบันก็คือ ความนิยมในวัฒนธรรมตะวันตก การไม่เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมดั้งเดิม การนิยมหลงไหลในการบริโภควัตถุต่าง ๆ จนละเลยต่อค่านิยมอันดีงามของชุมชนและสังคมของตนเอง เช่น การเล่นดนตรี ภาพยนตร์ ภาษา อาหาร ที่อยู่อาศัย การแต่งกาย รสนิยม เป็นต้น

กระนั้นในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา กระแสการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นมีมากขึ้น จนเป็นที่น่าสังเกตและน่าชื่นชมยินดีในหลักการ แต่มีปัญหาอยู่ที่ว่าทำอย่างไรจึงจะให้ กระแสการฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น เป็นการรักษาวัฒนธรรมในชีวิตประจำวัน มีลักษณะเป็นวัฒนธรรมพื้นฐาน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมแบบยั่งยืนไม่ให้มีลักษณะเป็นการแสดงในงานแบบวัฒนธรรมแฟชั่น หรือวัฒนธรรมผิวเผิน หรือเพื่อค้าขายหากำไร หรือเพียงเป็นการตอบสนองต่อการท่องเที่ยวเท่านั้น

การตื่นตัวในการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมที่เกิดในชุมชนท้องถิ่นทั่วประเทศ ด้วยการริเริ่ม สนับสนุน โดยภาคเอกชนที่ได้เล็งความสำคัญของวัฒนธรรม ก็มีมีส่วนช่วยส่งเสริมแผนงานของรัฐหรือสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติได้เป็นอย่างดี ในอันที่จะทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง ชุมชนเกิดความภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตภูมิปัญญา ศักดิ์ศรี และความนับถือตนเอง อันเป็นรากฐาน ที่สำคัญยิ่งต่อเกียรติภูมิของสังคมไทยโดยส่วนรวม

และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) วัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติก็คือการส่งเสริม ซึ่งภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยส่งเสริมให้มีการศึกษารวบรวมองค์ความรู้ดั้งเดิม ภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่าง ๆ แล้วเผยแพร่คุณค่าออกไป ให้แพร่หลาย ด้วยวิธีการและสื่อต่าง ๆ ให้ประชาชนเข้าใจ เห็นคุณค่าและยอมรับซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข รวมทั้งนำไปสู่การเลือกสรร และปรับปรุงให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตในปัจจุบันและอนาคต ให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุลบนพื้นฐานของ ความเป็นตัวของตัวเอง

อย่างไรก็ตามยุทธวิธีที่สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ใช้ในการรณรงค์ บางครั้งก็อาจไม่ประสบผลสำเร็จหากขาดความร่วมมือจากหลายฝ่าย

สื่อมวลชน ในฐานะเป็นสถาบันสำคัญสถาบันหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรม ทั้งนี้เนื่องมาจากสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารถ่ายทอดภาษา ประเพณี ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนแนวคิดต่าง ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม จากชนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่งอย่างต่อเนื่อง วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur Schramm) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อมวลชนกับการพัฒนาไว้ว่า “สื่อมวลชนทำหน้าที่ในการพัฒนาสังคมได้หลายประการ ซึ่งรวมทั้งมีบทบาทต่อการพัฒนาสังคมวัฒนธรรมได้ด้วย เพราะประชาชนได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมจากสื่อมวลชน เช่น ช่วยรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมเกี่ยวกับวัฒนธรรมช่วยขยายโลกทัศน์ทางสังคมให้กว้างขึ้น และทำให้ประชาชนได้ทำตามบรรทัดฐานของสังคม”

สื่อมวลชนท้องถิ่น ก็ยังต้องคงไว้ซึ่งบทบาทและภาระหน้าที่ดังกล่าวไว้ด้วยเช่นกัน ในจังหวัดลำปางมีการก่อตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ของเขต 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบนมากกว่า 30 ปีที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชนท้องถิ่น ถึงแม้จะเป็นเพียงสถานีในเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ มีสัดส่วนรายการที่สถานีสามารถดำเนินการคัดเลือกหรือผลิตเพื่อแพร่ภาพออกอากาศได้เองซึ่งจัดว่าเป็นรายการเพื่อท้องถิ่น(Local Program) และมีบางรายการที่มีเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา นับเป็นรายการที่มาจากหน่วยงาน และบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ อันน่าจะเป็นรายการที่มีศักยภาพที่จะสามารถสร้างให้คนท้องถิ่นตระหนัก ถึงคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของตนได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในรายการที่ทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปางได้เลือก หรือผลิตขึ้นเอง เนื่องจากความเชื่อในเบื้องต้นว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ผลในการโน้มน้าวใจได้ดี และเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมจาก ประชาชนทั่วไปเป็นอย่างดี ประกอบกับเป็นรายการที่สื่อท้องถิ่นเป็นผู้ผลิตเองดังที่กล่าวมาแล้ว

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการผลิตรายการ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ พร้อมทั้งศึกษาถึงความพึงพอใจ และความคิดเห็นของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของรายการดังกล่าวว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการผลิตรายการ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับแผนงานของสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการศึกษาถึงภาพรวมของสื่อโทรทัศน์ในท้องถิ่นอันได้แก่

สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง ว่าได้มีบทบาทในการส่งเสริมวิถีชีวิต และภูมิปัญญาของชาวบ้านล้านนาในพื้นที่ของจังหวัดลำปางมากนักน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ในการผลิตรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา ทั้งรายการที่ทางสถานีได้ดำเนินการคัดเลือกและผลิตเพื่อแพร่ภาพออกอากาศเอง ในช่วงระยะเวลา 1 ปีงบประมาณ (ก.ย. 39-ส.ค. 40)
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัย ที่มีผลกระทบในการผลิตรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา ซึ่งนำเสนอผ่านสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง
3. เพื่อศึกษาถึงการรับชม ความพึงพอใจ และความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดลำปางต่อรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง

ปัญหานำในการวิจัย

1. บทบาทของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปางในเรื่องของการผลิตรายการและการนำเสนอรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร
2. ปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการผลิตรายการ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิต และภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง
3. ประชาชนผู้รับสารมีการรับชม และมีความพึงพอใจอย่างไร ต่อรายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง ในด้านเนื้อหา รูปแบบ และคุณภาพทางด้านเทคนิคของรายการที่ผลิตและเผยแพร่ออกไป

สมมติฐานการวิจัย

1. สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง มีบทบาทในการส่งเสริมวิถีชีวิตและ ภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา โดยการสนับสนุนคัดเลือกรายการ หรือผลิตรายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตดังกล่าวเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนในท้องถิ่น
2. ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีผลกระทบต่อการผลิตรายการ ในด้านที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตรายการมากกว่าจะช่วยส่งเสริมคุณภาพของรายการ
3. ลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร มีความสัมพันธ์กับการรับชมรายการและความพึงพอใจในรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาที่ได้รับชมจาก สทท.11 ลำปาง

ขอบเขตที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษารายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนาที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ซึ่งเป็นรายการที่ทางสถานีได้คัดเลือกให้หน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชนเช่าเวลา และรายการที่ทางสถานีโทรทัศน์ผลิตขึ้นเอง โดยงบประมาณของทางสถานี ซึ่งเป็นรายการที่อยู่ในสัดส่วนของรายการท้องถิ่น ที่ส่วนกลางได้กำหนดไว้คือระหว่างเวลา 16.00 - 18.00 น. โดยจะไม่ศึกษารายการที่ผลิตขึ้นหรือส่งสัญญาณมาจากสถานีแม่ข่ายคือสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษารายการของสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่น ที่ผลิตหรือดำเนินการโดยสื่อมวลชน และบุคคลที่เป็นส่วนที่อยู่ในท้องถิ่นอย่างแท้จริงเท่านั้น

นิยามศัพท์

ชาวบ้านล้านนา	หมายถึง ประชากรในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน
วิถีชีวิต	หมายถึง ประเพณีท้องถิ่น พิธีกรรม ความเชื่อ การละเล่นพื้นบ้าน ตำนานและนิทานพื้นบ้าน

ภูมิปัญญา	หมายถึง การสร้างสรรค์ด้านการเกษตร ด้านสุขภาพ อนามัย ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน
รายการท้องถิ่น	หมายถึง รายการที่ผลิตขึ้นที่ห้องส่งสถานีโทรทัศน์ แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง และ บันทึกเทปไว้ออกอากาศต่อไป ในที่นี้หมายถึง 3 รายการคือ รอบบ้านล้านนา รายการเกมท้าดวล และรายการกำเมืองกำฝรั่งของฮักของชาว
รูปแบบ	หมายถึง โครงสร้างทางด้านเนื้อหาสาระ ต่าง ๆ ผู้ดำเนิน รายการ วิธีการนำเสนอ และทิศทางการสื่อสาร
ขั้นตอน	หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการผลิตรายการ
ปัจจัยภายใน	หมายถึง องค์ประกอบหรือสิ่งที่เข้ามามีส่วนร่วม และ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการผลิตรายการ ท้องถิ่นของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง ได้แก่การจัดการด้าน องค์กร การบริหารและนโยบาย เทคโนโลยี และความเป็นมืออาชีพของสถานี รวมทั้ง งบประมาณของสถานีโทรทัศน์ เป็นต้น
ปัจจัยภายนอก	หมายถึง สิ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การผลิตรายการ ท้องถิ่นได้แก่งบประมาณ การแข่งขัน กฎหมาย และระเบียบ แหล่งข้อมูล และความสนใจของ ประชาชนผู้รับสาร
ประชาชนผู้รับสาร	หมายถึง ประชาชนในเขตเทศบาล จังหวัดลำปาง และ ประชาชนนอกเขตเทศบาล จังหวัด ลำปาง

ลักษณะทางประชากร หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา รายได้ และพื้นที่อยู่อาศัยเขตเทศบาล และ นอกเขตเทศบาล จังหวัดลำปาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ ลักษณะรายการโทรทัศน์ระดับท้องถิ่นของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปางในการที่จะผลิตรายการเพื่อส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวล้านนาต่อไป
2. ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะนำเสนอต่อสภาวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง เพื่อเป็นแนวท ในการวางแผนการใช้สื่อมวลชนในท้องถิ่นกับการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อไป
3. ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของประชาชน และความคิดเห็นต่าง ๆ ของประชาชน เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินการผลิตรายการต่อไป